

LEDEN 1988 – Číslo 1 – (23)

Ročník 1 – (5)

Nový

ČTVRTLETNÍK SVĚTOVÉHO SDRUŽENÍ BÝVALÝCH ČS. POLITICKÝCH VĚZŇŮ V EXILU

WINSTON CHURCHILL – ZVON SVOBODY

V měsíci lednu před 23 lety, dne 24. ledna 1965, zemřel jeden z největších představitelů evropské parlamentní demokracie a bojovníků za svobodu a seburčení národů, Winston Leonard Spencer Churchill (1874 - 1965).

“SOCIALISMUS

JE

FILOSOFIE SELHÁNÍ,

KRÉDO HLUPÁCTVÍ

A

VYZNAVAČSTVÍ ZÁVISTI”

Winston Churchill

Z obsahu:

● Po čtyřiceti letech nepromlčené politické zločiny ● Už je tady zas... ● Runcimanova mise ● Poesie Boženy Jindřů ● Spolkové informace ● Karikatury ● Snímky z domova i ze zahraničí

Světové sdružení bývalých československých politických vězňů v exilu

PŘEJE DO ROKU 1988

všem svým členům a příznivcům ať doma, nebo v zahraničí

ZDRAVÍ, DOBROU MYSL A PEVNOU NADĚJI

ANKETA – ANKETA – ANKETA – ANKETA – ANKETA – ANKETA – ANK

Vážení čtenáři,

již po několik let (od roku 1983) vycházel »MUKL« jako společný zpravodaj kanadského a švýcarského Sdružení býv. čs. politických vězňů v exilu. Tiskl se v Kanadě a finančně se na jeho vydávání podílela obě Sdružení.

Letos se Vám dostává do rukou »MUKL«, poprvé tištěný v Evropě. Přichází k Vám ze švýcarského Curychu. I nadále se na jeho tvorbě podílejí býv. čs. političtí vězňi z Kanady a ze Švýcar, avšak dnes také i z jiných zemí. Těžiště bylo přeneseno do Evropy, kde žije podstatná část býv. čs. politických vězňů. Došlo rovněž ku změnám v organizačních strukturách býv. pol. vězňů a odtud také ku změně názvu na »Světové sdružení býv. čs. politických vězňů v exilu«.

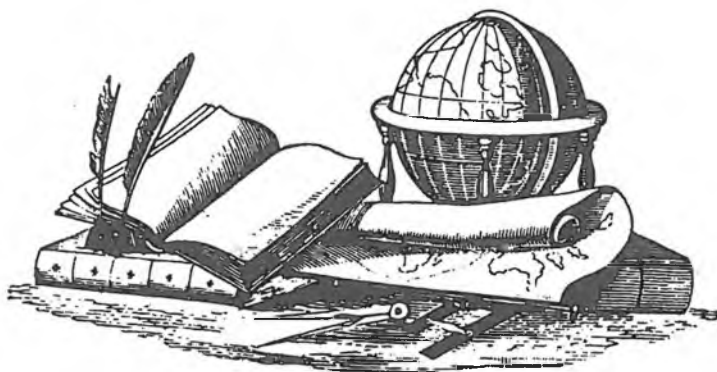
V souvislosti s tím pomýšlíme rovněž na nový název našeho časopisu. Přáli bychom si, aby náš nový čtvrtletník nesl jméno »PŘÍTOMNOST« býv. čs. pol. vězňů ve světě. Nechceme však časopis přejmenovat, aniž bychom se dotázali na Váš názor.

**Proto: NAPIŠTE NÁM: ZDA MÁME SETRVAT PŘI DOSAVADNÍM NÁZVU »MUKL«
nebo ZDA SOUHLASÍTE S NÁZVEM »PŘÍTOMNOST«
nebo NAVRHNĚTE NÁZEV JINÝ**

Vaše dopisy řiďte na adresu redakce – Postfach 28, CH-8804 AU / ZH - Switzerland

Děkujeme Vám.

Redakce čtvrtletníku býv. čs. pol. vězňů

NA CESTU...

Dnes se Vám dostává do rukou první číslo nového čtvrtletníku Světového sdružení býv. čs. politických vězňů v exilu, se sídlem ve švýcarském Curychu. Pokračujeme tak ve vydávání našeho předchůdce téhož jména, který vycházel v Kanadě.

Je naším přáním oslovit v něm jak bývalé politické vězně, tak i celou exilovou veřejnost. Zejména však nám záleží na těch doma, kteří nemají možnost se svobodně vyjádřit, seberealisovat, svobodně žít. Chceme být i jejich mluvčími. Usilujeme o sjednocení celého čs. exilu, aby tento mohl účinně zasahovat na mezinárodních kolbištích svobodného světa ve prospěch porobeného Československa a jeho národů. Chceme spolupracovat také se všemi organizacemi býv. politických vězňů jiných národů, jejichž země jsou v područí »Velkosovětské Říše«.

Budeme trpělivě hledat nejschůdnější cesty, které by vedly ku znovunabytí práva nejvyššího: práva na sebeurčení národů.

Budeme se i nadále snažit o ulehčení sociální situace býv. čs. politických vězňů v exilu i doma. A konečně chceme pomáhat k nejpodstatnějšímu: k mravnímu povznesení našich národů jako nezbytnému předstupu k opravdové svobodě vnitřní, i vnější.

Jen jedno nemůžeme: být tolerantní k těm, kteří způsobili v r. 1948 a létech následujících národní katastrofu a k těm, kteří v r. 1943 zaprodali Československo kremelským politgangsterům.

Světové sdružení býv. čs. politických
vězňů v exilu a redakční rada
»MUKLA«

„MUKL“
Čtvrtletník
Světového sdružení
býv. čs. politických
vězňů v exilu.

Řídí redakční rada

Adresa redakce:
„MUKL“
Postbox 28
CH-8804 Au / ZH

Schweiz – Suisse
Switzerland

* * *

Do tohoto čísla přispěli:

Dr. F. Schwarzenberg
(Viedeň)
Evžen Hoffmann
(Curych)
Eda Vondráček
(Kanada)
Božena Jindrů
(Československo)
Ondřej Němec
(snímky)
Bedřiška Hoffmannová-
Synková
(Švýcarsko)

a ostatní

členové

redakční

rady

LEDEN 1988

ZŮSTÁVÁME VĚRNÍ T.G.M. — MLADÉ GENERACI: NEZAPOMEŇTE!!!

1968

PROKLETÉ OSMIČKY

1988

Sovětská okupační vojska
v ulicích Prahy:

pouhý následek zlotřilého
uchvácení moci
komunistickými vrahy
a žaláři
dne 25. února 1948

MLADÉ GENERACI: NEZAPOMEŇTE!!!

Do 25. února 1948
opouštěly budovu Melantricha
vpravdě svobodné
čs. noviny.

21. srpna 1968 zatarasil
sovětský pancéřový vůz
vjezd do téže budovy.
Skončila krátká epizoda
osvobozujícího se
čs. žurnalistu.

Po 40 letech nepromlčené politické zločiny

Přátelé, 40 let. I ten nejotrlejší úkladný vrah, odsouzený k doživotnímu vězení se otřese hrůzou při vyřčení rozsudku, i když se s ním už předem ve zlé předtuše snažil smířit. Ale i ten nejotrlejší zločinec v sobě neudusí jiskru naděje na výmluvnost svého advokáta a eventuální zázrak.

O co drastičtější otřes nevinně, nebo jen z části nevinně odsouzeného při vynesení takového rozsudku. Jaký to plamen naděje na výpověď svědků, obhájce, ale hlavně zázrak shůry, který je živěn oprávněnou představou o absolutní spravedlnosti, provázenou bolestným zpytováním svědomí. Český a slovenský národ byl na základě zločinu velezrady a násilného uchopení moci totalitním hnutím duchovního proletariátu, "výkvětem a předvojem dělnické třídy" dne 25. února 1948 odsouzen zatím ke čtyřiceti letům vězení za ztížených podmínek duchovního, kulturního a hospodářského zbídačení, zničení životního prostředí a hermetické mezinárodní izolace. U vědomí nevinosti, protože nevědomost hříchu nečiní, plamen naděje a důvěry v absolutní spravedlnost ani po čtyřiceti letech zotročení našich národů nehasl.

Období čtyřiceti let komunistické tyranie – kolik zklamaných nadějí, jaké ponižení zemí koruny svatováclavské a statečných národů slovenského a ruského. Kolik slz, potu a krve, jaký debakl naší nadějně parlamentní demokracie v očích nechápavého svobodného světa. Nekonečná doba čtyřiceti let, doba dvou generací, je přímo úměrná míře zločinnosti aktu velezrady komunistického hnutí v Československu, spáchaného v únoru 1948, míře zločinnosti všech příslušníků této strany, kteří nejenže v době surového znásilnění vlastního národa nenalezli dostatek odvahy hodit svým komisařům stranickou legitimaci pod nohy (s výjimkou hrstky starých komunistů 1. republiky, kteří svůj ideál nechťeli poskvřnit zločinem bratrovraždy), ale kteří dokonce tento zruďný, tragický akt rány ze zálohy obdivovali a opěvovali do té míry, že při jejich čestbě nám dnes, nikoli jejich autorům, hanbou přebíhá mráz po zádech, nebo ty otrlejší provokuje k bouřlivým výbuchům smíchu. Tato politická a literární honore, ztělesňující dodnes únorový puč, pobývá dnes mezi námi v exilu a těší se z tučných brendů svobodného "kapitalistického světa ve stadiu imperialismu", přičemž si ve spolupráci s některými "významnými" exilovými organizacemi a za finanční podpory spřízněných západoevropských stran připravuje pro strýčka Příhodu v řadě další program zotročení Československa ve jménu t.zv. "socialismu s lidskou tvář" pro přinejmenším další dvě generace. Tato následky svých zločinů nepoučená "elitní" společnost je sice hlavním, nikoli však jediným strůjcem naší národní tragedie.

Vzpomeňme silně zastoupené a hlasité skupiny levých "intelektuálů" a intelektuálních snobů první republiky, inspirované třídní nenávisí a opojené vidinou násilného svržení t.zv. buržoasní demokracie, likvidace "buržoasní třídy", nastolení diktatury proletariátu, rozpoutání světové revoluce a nastolení bolševické "beztřídní" společnosti, t.j. "ráje" na zemi. Vzpomeňme si na naši politickou vrchnost poválečné Národní fronty všech tehdejších nekomunistických politických stran. Žádná z těchto frontovských garnitur politické prominence nenalezla odvahu sdělit našim národům pravdu o tom, co se děje od r.1917 v Rusku a co nás asi potká a nemine. Odvážil-li se pak někdo z funkcionářů nekomunistických stran tuto pravdu národu jen naznačit, byl odstraněn, umlčen a sociálně difamován. A také tito představitelé zmrzačené demokracie po roce 1945, zamilovaní do spolupráce se zločinnou KSČ, jsou dnes s námi – slyšte, slyšte – v exilu a v rámci rádobý vrcholné organizace čs. exilu spolupracují s tehdejšími komunistickými aktivisty, poskvřněnými velezradou, ponižením a nekonečným utrpením našich národů.

Nevědomý národ, odjakživa živěný ideou panslavismu a socialismu, je nevinný. Nezaviněná nevědomost hříchu nečiní. Byl uvržen do neštěstí těmi, kteří z oportunních pohnutek zradili Masarykův odkaz "Pravda vítězí". Tiha zodpovědnosti spočívá na bedrech těch, kteří vědomě udržovali naše národy v nevědomosti, těch, kteří této nevědomosti dokázali zločinným způsobem zneužít, a těch, pro něž Haškův Švejk je národním hrdinou, ba co víc, světcem.

Národ mlčí již čtyřicet let, během nichž jakýkoli spontánní svobodný projev byl vždy brutálně umlčen. Jednou však hlasitě promluví, protože dějiny národů, jako osudy jednotlivců, ponесou vždy pečeť absolutní spravedlnosti. A až procitne k novému životu ve svobodě v duchu své slavné minulosti, pak běda všem pučistům, násilníkům, moderním otrokářům, katanům s jejich pacholky a všem vyznavačům totalitních "moudrostí" o vyhlazeném ráji na zemi.

Členové Světového sdružení bývalých československých politických vězňů v exilu, kteří měli odvahu mluvit pravdu i tváří v tvář komunistickým šibenicím, popravčím četám a doživotním žalářům, neustanou hlásat pravdu do celého světa navzdory umlčovacím snahám i v exilu, zůstanou i v budoucnu věrni ideálu pravdy, svobody a spravedlnosti, protože jsou hrdými příslušníky národů, těmito ideály po tisíciletí zušlechťenými. Národ žije a jeho těžký kříž ho v pravý čas přivede k triumfálnímu vítězství nad maloměstáckým chytráctvím a těžkými komplexy z nekonečné řady porážek a ponižení.

Bedřiška Hoffmannová-Synková

Božena Jindrů:

Eskortní cela

Ostrůvek špinavý, plný křiku.
Ženy jak zbytek námořníků
na jednu noc zde ztroskotaly.

Dvě prostitutky navzájem si lhaly
že je muži doopravdy milovali
a sestra ctihodná mezi nima
seděla s očima sklopenýma.

Skupina státních vězeňkyň
mluvila o tom, že nesvárů stín
na naší zemi leží.
Ty staré vzdychaly - jen hleďte do dějin,
odvykne asi už stěží
naš národ tomu prokletí!
Kolik to stálo oběti,
stojí, a ještě bude stát!

A přece, řekly na to mladé,
člověk je přináší tak rád!

A potom zpívaly osudu navzdory,
zpívaly v trpkém nadšení
ať zahučí jen vichřice,
ať vzplanou plameny!
I když jsem srdce po kusech ztrácela,
nebudu plakat, nebudu,
nechci být zbabělá!

Jenom jedna z nich nezpívala.
Mlčící ústa nepohnul ani vzdech.
Zářily oči jak světélka bludná
nad kalným močálem myšlenek.
A celá byla podobná
zapadlé tůni v lese.
Jak z bahna lekníny
zdvihly se ze špíny
čisté a něžné ruce,
pohled jak modrá vážka se chvěl,
upřený do dlani.

Pro tu už není záchrany,
ztratila rozum, když ji bili.
Důstojnost člověka, důstojnost ženy
navždy v ní ponižili.

A u ní vražedkyně s krutýma očima
šeptala zoufale: už to začíná,
je večer, a já vím, že přijde každou chvíli
chlapeček mrtvý, celý bílý,
tichoučce přijde jako pěna
do tvaru »mamí« křivit se budou
ústečká zkrvácená! . . .

Zlodějek hádka a smích
přeplušil její nářky.

S nenávisí si šeptaly
dvě staré gestapačky
však ještě přijde, přijde náš den,
vrátí se vůdce, a bude naplněn
naš sen, náš světovládný sen,
pro nějž jsme zkusily už tolik žalu,
násilí, hladu, ran,
deset let kriminálu!
A potom Češkám přejde jejich nadšení!
Ty tvrdé hlavy dobré budou
na naše dláždění!

Cikánka půvabná, malá,
se jejich zlobě směla
úsměvem bílým jako sníh.

Nad střípkem zrcadla smutné počítala
stárnoucí hvězda vrásky na skráních.

A do toho křiku, pláče a smíchu
divoké tóny zvenčí pronikaly.

To bouře, noc a vítr hrály
o domově, o lásce, o svobodě.

Ženy naslouchaly,
a touhou společnou, touhou k zalknutí
se spalovaly.

Na cele dusno bylo,
jakoby se v ní soustředilo
všechno, čím trpí srdce Evropy.
Maličké, kruté, zmatené srdce,
plné rozporů, neřestí.

Do rána ženy vydrží mluvit,
každá jen o svém neštěstí,
a litovat se, k druhým bez soucitu.

Protože pro cit už není zde místa.

A venku píseň vzbouřených živlů
nеспoutaná a čistá,
volá a buší na tvrdé stěny.

V tmách tone ostrůvek
bezmocný, bezejmenný . . .

Otištěno bez vědomí autorky.
Žije v Československu. (Pozn.red.)
(1955)

MAĎARSKÁ REVOLUCE

Loni uplynulo 31 roků od maďarské revoluce, která měla navrátit maďarskému národu a tím snad i zemím střední Evropy demokratickou svobodu. Po tři dekády druhé poloviny dvacátého století vedoucí představitelé svobodného světa glorifikují heroické úsilí maďarského národa, který v roce 1956 povstal proti svým komunistickým utlačovatelům. Glorifikují, ale nepřiznávají, že k tomu osvobození ničím nepřispěli, kromě neúčinných projevů do rozhlasu, tisku a televise. Morální podpora v dnešní době je platná asi tolik, jako pláč nad loňským sněhem. Každý národ pod vládou tyрана touží po svobodě a pro člověka je to pud naprosto přirozený. Vždyť ta svoboda není nic tak strašného. Ta neznamená vraždit, krást a podvádět a neznamená nenávidět jeden druhého.

Bývalý prezident USA John F. Kennedy shrnul význam maďarských událostí v těchto slovech: »23. říjen 1956 je den, který bude navěky žít v análech svobodného člověka a svobodných národů . . . Žádný jiný den od počátku historie neukázal tak jasně a nepopíratelně touhu člověka být svobodným a volným, bez ohledu na výsledek a oběti s tím souvisejícími.« Sám bývalý jugoslávský komunista Milovan Djilas — který se jako první v roce 1948 postavil proti Stalinově intervenci do vnitřních jugoslávských záležitostí, (viz jeho kniha "Tito mluví") se vyjádřil v jednom interview o maďarské revoluci takto: »Heroické nadšení bylo tak veliké, že mladí hoši a děvčata beze zbraní v rukách svými těly se stavěli proti tankům na obranu svobody a zotročení své vlasti.«

Maďarská revoluce byla po sedmi dnech krvavých bojů potlačena sovětskými tanky. Lidé svobodného světa nezapomenou těch, kteří obětovali své životy na ulicích Budapešti pro svobodu nás všech.

E. V. (Kanada)

* * *

JEDEN HLAS

Na rozdíl od totalitních států má občan země s demokratickou vládou možnost výběru a volit "to menší zlo nebo tu méně pitomou partaj". — Měl by však vědět, jak důležitý je i jeho hlas a jak jediný hlas voliče může změnit svět a běh historie.

Roku 1649: jediný hlas rozhodl, že anglický král Karel I. byl popraven.

Roku 1845: jediný hlas rozhodl, že Texas byl připojen ke Spojeným státům.

Roku 1868: jediný hlas zachránil presidenta USA Andrew Jacksona, že nebyl zbaven úřadu.

Roku 1875: jediný hlas změnil monarchistickou Francii v republiku.

Roku 1923: rozdílem jednoho hlasu byl Adolf Hitler zvolen za vůdce Nacistické strany.

Roku 1941: Jeden hlas rozhodl o povinné vojenské službě v USA jen několik týdnů před Pearl Harbor.

Proto v příštích volbách, ať jsou kdykoliv a kdekoliv a ať jste politikou sebevíce "otráveni", nesedíte doma a jděte volit. Jeden hlas je někdy velmi důležitý.

Eda VONDRÁČEK

* * *

SOUHRN KOLEKTIVNÍ MOUDROSTI

Výroky, které nelze zapomenout

SCHVÁLENÁ DOPORUČENÍ PRO ČLENY "SKUPINY LISTY" (na shromáždění "Skupiny Listy", konané ve dnech 6. a 7. března 1982 v Miláně — viz bulletin Skupiny Listy pro informaci spolupracovníků č. 1, duben 1982).

- vydávat zvláštní, důvěrný bulletin pro omezený počet spolupracovníků Skupiny Listy.
- provést kampaň v souvislosti s procesy v ČSSR a kampaň spojenou s výročím intervence v Československu. K tomu využívat členů organizace Amnesty International,
- vyložit jakoukoliv součinnost spolupracovníků "Skupiny Listy" s problematikými a extremistickými seskupeními v exilu, jako jsou v současné době tzv. Československá federální rada; organizace Jana Tesaře; Čs. křesťanská demokracie; Čs. sdružení bývalých politických vězňů; Svaz čs. spolků ve Švýcarsku; Světový kongres Slováků.

Tyto organizace jsou kompromitující svým obsahovým zaměřením a některé z nich jsou infiltrovány Prahou, (?)

- d) členové "Skupiny Listy" budou vlivově působit v ostatních exilových organizacích s cílem posílit pozice Skupiny se socialistickými stranami,
e) prohlubovat spolupráci s italskou komunistickou stranou,
f) veřejně nezvýrazňovat spojení a působení spolupracovníků "Skupiny Listy" ve Svobodné Evropě — RFE.
-

HAVEL PÍŠE DO VÍDNĚ

Konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě

Vážení delegáti,

jen mnohonásobně ověřená nemožnost dosáhnout porozumění u československých instancí mne vede k tomu, že se obracím až k Vám. Rád bych upoutal Vaši pozornost k věci, kterou považuji za velmi závažnou přesto, ba možná právě proto, že na první pohled jako nejzávažnější nevypadá.

Jde o toto: Za posledních 19 let zabavila československá policie u mnoha občanů při domovních a osobních prohlídkách tisíce různých rukopisů, opisů, rozmanitých dokumentů, časopisů, knih, stovky psacích strojů, magnetofonů, rádií, gramofonových desek, tisíce magnetofonových pásků, jakož i mnoho dalších věcí. To vše podnikla a podniká údajně proto, aby uchránila stát před projevy nepřátelského smýšlení. Dělá to částečně jako součást skutečného, či jen k tomu účelu smyšleného trestního stíhání, částečně i bez toho, prostě jen proto, že se k tomu rozhodla. V takovém případě to zdůvodňuje tím, že jde o podezřelé věci a že je musí prozkoumat.

Rozhodování o tom, co je nepřátelské nebo podezřelé a co je tudíž třeba zabavit, je přitom docela libovolné: Neexistuje žádný zákon, který by jakkoli konkrétně vymezoval, co je nepřátelské. Mnohokrát se stalo, že věci v jednom případě zabavené v jiném případě zabaveny nebyly; mnohokrát se stalo, že rozsah zabavených věcí závisel jen na okamžité náladě toho či onoho policisty, či na velikosti auta určeného k odvozu zabavených věcí. Drtivá většina těchto věcí, byť byly údajně zabaveny jen proto, aby byly prozkoumány, nikdy nebyla jejich majitelům vrácena, přičemž jim nikdy nebylo vysvětleno proč.

Jako nepatrnou ilustraci této svévole uvedu příklad ze své vlastní nedávné zkušenosti: Před rokem jsem jel autem z Jižních Čech do Prahy, na silnici mne čekala dopravní policie, ta mne donutila odjet před nejbližší policejní budovu, kde mi Státní (tj. tajná) policie prohlédla auto a vzala mi vše, co bylo z papíru, včetně rukopisného souboru gratulací k mým padesátým narozeninám z pera různých zahraničních spisovatelů a divadelníků: Prý to učinila proto, aby prozkoumala, zda nevezu něco nepřátelského. Nic z těchto papírů jsem pochopitelně od

té doby neviděl a nic z nich pravděpodobně už nikdy neuvidím. Čili: Mohou vzít kdykoli a komukoli naprosto cokoli od kazet s písničkami Beatles až po oficiálně vydanou knihu, od osobních poznámek a korespondence až po telefonický aparát, od Verlainovy poezie (zabavené svého času rovněž při kontrole auta mé manželce) až po rukopis nového románu nebo soupravu bubnů. Vysvětlit nemusí nic a vrátit také nemusí nic. Práva se dovolat ne-
lze.

Věci zabavené československou Státní policií za posledních devatenáct let při její údajné ochraně státu před jeho nepřáteli mají hodnotu mnoha milionů a je v nich uložena a jejich zabavením v niveč uvedena nepředstavitelná práce mnoha lidí od autorů filozofických knih až po opisovačky a knihvazače, od hudebních tvůrců až po jejich fanoušky. Já Vám o tom všem ale teď nepišu kvůli hmotným ztrátám, které toto vpravdě zlodějské podnikání policie mnoha občanům způsobilo. Piši Vám o tom z jiného důvodu: Chápu to jako dlouhotrvající vandalskou válku proti české a slovenské kultuře. Válka s národní kulturou je ovšem válkou se samotnou duchovní identitou národa. To si možná leckdo ihned neuvědomuje, o to je však tato nenápadná válka nebezpečnější.

Vaše konference se zabývá bezpečností v Evropě. Prosim Vás snažně, pokuste se udělat něco pro bezpečnost kultury a tím i národní identity Čechů a Slováků. Prosim Vás, abyste si uvědomili, že útok na jejich duchovní svobodu je útokem přesně na ty hodnoty, které Evropa tak významně rozvinula a které patří neodmyslitelně k její dobré tradici. Nemlčte prosím k tomu, že v samém středu našeho kontinentu a na závěr 20. století je možné, aby kterýkoli strážmistr rozhodoval o tom, jaká báseň smí existovat na papíře a jaká nikoli! Když na československou vládu nepůsobí hlasy československých občanů, snad by na ni mohl působit společný hlas všech Evropanů. Vůli k nápravě může tato vláda dokázat velmi snadným a snadno verifikovatelným způsobem: vrácením všech odňatých věcí a takovou úpravou zákona, která by v budoucnosti takové barbarství znemožňovala.

Václav Havel

Praha, 28. 11. 1987

Tolik dopis Václava Havla. A nyní se vraťte k titulní straně obálky: přečtete si ještě jednou a nahlas výrok Winstona Churchilla. Děkujeme.

Redakce

A UŽ JE TADY ZAS . . .

*Rien n'est beau que le vrai;
le vrai seul est aimable.*

(N. Boileau-Despréaux, Epistel)

A už je tady zas ten obávaný MUKL, – nezávislý, neoportunní, pravdomluvný – obávaný nepřítel demagogie, lži a polopravd. Od vydání posledního čísla se mnoho událo a v oblasti desinformace exilové veřejnosti byl vykonán kus "čisté" práce. Tu je nutno patřičně honorovat a věci uvést na pravou míru. Z nové edice MUKLA obestře všechny "velikány" čs. exilu s nekalými úmysly a zatíženým svědomím hrůza, protože výjde zase jednou najevo celá řada trapných blamáží a zajímavých odhalení. Je nám upřímně líto, že je to právě muklovská organizace, která se zřejmě jako nejvíce postižená ozvala jako první, a to černým na bílém. Tak v oficiálním tiskovém orgánu K-231 z července 87 čteme: »Zánik MUKLA jsme tu my v Americe uvítali s neskrývaným ulehčením«, přičemž časopis MUKL jakožto tiskový orgán Světového sdružení bývalých československých politických vězňů je zde označen jako »jeden z nejdopornějších exilových časopisů«. Nikoho z našeho Sdružení, které se nikdy nesnížilo k ranám pod pás, nebo ze zálohy, koneckonců toto neskrývané nadšení K-231 ze zdánlivého zániku MUKLA nepřekvapilo, překvapila nás jen ve zmíněném čísle K-231 uveřejněná nehorázná tvrzení, prázdná rádooby vtipnými demagogickými a na slzu tlačícími floskulami, které nestojí za řeč. Za zmínku však stojí, že pan Otruba, autor článku "Spolek zabijáků" a celá redakční rada K-231 ve svém "Komentáři" v již zmíněném červencovém čísle K-231 buď neumějí číst, nebo reagují na něco, co si nedokázali přečíst s náležitou důkladností.

Předně odpověď Ing. Sochorovi ze dne 30.3.87 na jeho neopodstatněné námitky proti neslučitelnosti současného členství v K-231 a ve Sdružení je odpovědí nikoli tajemníka Hoffmanna, ale celého Sdružení, což dokazuje skutečnost, že Hoffmann odpověď **ZA SDRUŽENÍ jen podepsal**. Celý text byl vypracován a schválen celým výborem. Výroky jako »autorem je Eugen Hoffmann«, »To byla slova Eugena Hoffmanna«, »Hoffmann si tam navíc odporoval«, »Hoffmann tvrdil« etc., jak se

píše v červencovém čísle K-231, je tedy mírně řečeno zlovolným překrucováním skutečnosti a záměrnou kampaní proti osobě našeho tajemníka.

Že členům redakční rady K-231 »uniká logika argumentů«, jak se praví v "Komentáři" červencového čísla K-231, o tom jsme měli příležitost se přesvědčit již mnohokrát. Ale že tato skutečnost zachází již do extrémního stadia, dokazuje následující trapnost. Redakční radě K-231 unikla logika naší argumentace, že na jedné straně K-231 v Československu byl spolek ochotný spolupracovat s komunisty a na druhé straně, že obnovení "Káčka" v exilu znamená ohrožení bývalých politických vězňů doma. V tomto případě si dovolíme redakční radu "Káčka" a p. Otrubu upozornit na železnou logiku souvislosti obou tvrzení, kterou tak dlouho marně hledají. Organizace K-231 v Československu byla ochotna dočasně spolupracovat s úřady "Pražského jara" nikoli s komunisty po sovětské invazi. A že mezi komunisty Dubčekovými a komunisty Bilaka a Štrougala není možno klást rovnítko, ví sice každé české dítě školou povinné, ale není to bohužel známo některým politickým "veličinám" z exilového K-231. A že jsou v současné situaci bývalí čs. političtí vězni a bývalí členové pražského K-231 ve vlasti založením K-231 na Západě ohroženi, protože tam vládne Bilak a spol. a nikoli Dubček, to je ta logická souvislost, přátelé! Inu, články a komentáře nelze střílet od boku, ale občas i zamyšlení by bylo na místě, aby se časopis nestal pouhou makulaturou.

A konečně argumenty v odpovědi Sochorovi

Návštěva

nebyly zřejmě v časopisu K-231 uveřejněny nikoli proto, že se do nekonečna opakují, ale proto, že jsou příliš pádné a na pádnosti argumentů se jejich opakováním nic nemění. Někdy je totiž nutno v důsledku nedostatečného chápání logických souvislostí skutečně argumenty několikrát, třeba i do nekonečna opakovat. Ve zmíněném časopisu — slyšte, slyšte — nejenže se do nekonečna neopako-

valy, ale vůbec ani jednou se tam neobjevily, přestože alespoň minimum smyslu pro fair play by uveřejnění odpovědi na nesmyslné útoky na naše Sdružení, v K-231 otištěné, bezpodmínečně vyžadovalo. Činíme tak pro informaci širší veřejnosti sami v tomto prvním čísle nové edice MUKLA.

Výbor Sdružení ve Švýcarsku

Z čs. minulosti

1938

RUNCIMANOVA MISE

1988

JUDr. František princ Schwarzenberg *

Letos uplyne padesát let od kritické doby naší Republiky, od oněch událostí, které předcházely mnichovskému ujednání. Mezi tyto události patří též rozhodnutí britské vlády, vyslat do Prahy tzv. Runcimanovu misi.

Leccos již o tom bylo napsáno. Byv vyzván však neváhám, vrátit se k tomuto námětu. Snad mi může být omluvou, že jsem byl ve skoro každodenním styku s Runcimanovou misí.

Důkladné zpracování by si určitě vyžádalo značného úsilí a času. Pro nyníšek mi budiž dovoleno omezit se pouze na několik osobních vzpomínek a úvah.

Mám dojem, že jak české, tak i německé veřejné mínění zaujímá nezaslouženě odmítavé stanovisko k celému úsilí Runcimanovy mise a stejně nezaslouženě podezření, že se prý nezajímala o to, kdo má pravdu. Dále se v jisté části příslušné literatury vyskytují náznaky, které se mi zdají být nepřesné a nesprávné. Tak bývá někdy tvrzeno, že se Runciman a příslušníci jeho mise stýkali pouze se šlechtou a vyhýbali se stykům s kruhy občanskými. Tak naznačuje např. Václav Černý ve své knize »Pláč Koruny české« (Sixty-Eight Publishers, Toronto, 1977), kde mluví velmi pochvalně — byť v drobnostech nepřesně — o chování české šlechty, ale patrně neví o stycích s kruhy občanskými. Jindy zase bývá naznačováno, že se mise stýkala pouze se šlechtou německou a že se česká šlechta o nic nestarala. Takový dojem vzniká při četbě knihy »Die Böhmische Zitadelle« od Christiana Willarse, Molden, Wien/München, 1965. V zájmu pravdy chci obhájit dobré jméno mise, a dále je samozřejmé, že mám osobní zájem na tom, aby údaje o české šlechtě a o české společnosti vůbec byly uvedeny na správnou míru. Snad těchto několik úvah a vzpomínek k tomu dopomůže. Dnes se chci omezit pouze na uvedené tři mylné dojmy.

Nejprve bych rád řekl několik slov o nepříznivém úsudku českého i německého veřejného mínění. Neschetněkrát jsem z české i německé strany slyšel názor, že mise nesplnila úkol, ku kterému byla do Prahy vyslána, a různé poznámky naznačující, že prý Runciman a jeho pomocníci nechtěli či nedovolili rozeznávat mezi dobrem a zlem, mezi právem a bezprávím, mezi pravdou a lží.

Zdá se mi, že tyto názory vznikly z jakéhosi neporozumění pravé podstaty Runcimanovy mise. Tyto nepříznivé názory by byly naprosto oprávněné, kdyby byl Runciman býval vyslán do Prahy jako rozhodčí, jako "arbiter" s úkolem rozhodnout, jako to činí soudce v soudním sporu, na čí straně je právo, kdo má pravdu, či kdo komu co dluží.

Obě strany se ovšem domnívaly, že právo je na straně jejich vlastní a že tedy Runciman nesplnil svůj úkol, když jejich straně zapravdu nedal, či když vůbec nikomu zapravdu nedal. Runciman ovšem nic takového neučinil a ani učiniti nemohl. Nebyl do Prahy vyslán jako rozhodčí a kdyby se byl chtěl pouštět do činnosti rozhodčí, do jakési arbitráže, bylo by to bývalo považováno za zcela nepřipustné vměšování do vnitřních záležitostí jiného svrchovaného státu.

Patrně by s takovým posláním nebylo souhlasilo vedení sudetoněmecké strany a zcela určitě by to byla nemohla přijmout československá vláda. Runcimanovo posláni bylo zcela jiné a tak tomu rozuměla československá vláda i vedení sudetoněmecké strany, když s vysláním mise souhlasily.

Posláni nikdy nemělo být rozhodčí — řekl bych skoro soudcovské. Povaha posláni byla mnohem spíše politická. Je důležité mít stále na paměti, že lord Runciman měl napomáhat při hledání smíru pouze mezi pražskou vládou a sudetoněmeckou stranou, nikoli mezi Prahou a Berlínem. Spor mezi Prahou a Berlínem by byl patrně spadal pod rozhodčí řízení ve smyslu arbitrážní smlouvy mezi Československem a Německem z roku 1925. Mezinárodní rozměry původně domácího sporu rozhodně nebyly přípustným kolbištěm Runcimanovy činnosti.

Tak svoje posláni chápal lord Runciman a tak tomu rozuměla Praha a také Londýn a Paříž, jak zcela jasně vyplývá ze zveřejněných dokladů (viz např. přílohy knihy: Dr. Edvard Beneš: Mnichovské dny, Svoboda, Praha, 1968). Že tomu tak rozuměl Runciman sám, to vím z početných soukromých rozhovorů a jako ukázkou uvedu následující:

Dne 7. srpna 1938, tedy pouhé čtyři dny po svém příjezdu, mi lord Runciman položil otázku, jak prý pozná, že jeho mise ztroskotala. Jeho otázka mě zarazila, protože jsem v ní spatřoval zlověstný nedostatek důvěry v možnost úspěchu. Je snad samozřejmé, že jsem marně ve své mysli hledal vhodnou odpověď na tuto otázku.

Odpověď, myslím že správnou odpověď na tuto otázku, si později našel Runciman sám. Když po Hitlerově řeči dne 12. září a následujících vážných incidentech v Moravské Ostravě i jinde došel k přesvědčení, že spor již není sporem mezi Prahou a Chebem (jak se tehdy ve zkratce říkávalo), ale sporem mezi Prahou a Berlínem; že vedení sudetoněmecké strany již vůbec nejedná dle svého vlastního, svobodného rozhodnutí, ale na příkaz Berlína, tu Runciman usoudil, že se jedná o spor mezinárodní a nikoli již o spor domácí, vnitropolitický, a došel k závěru, že jeho mise neuspěla a skončila. Toto je jasné ze zveřejněné korespondence a odpovídá tomu, co mi sám říkal. Ukazuje to, že Runciman svoji misi chápal v tom pojetí, které jsem naznačil.

Zde bych chtěl dodat jaksi v závorce, že deprimující dojem ze zmíněné otázky byl ihned napraven jinou poznámkou Runcimanovou při téže příležitosti, kdy mi onu otázku položil. Hovořili jsme o různých možnostech reforem našeho zřízení a tu jsem se zmínil o případné možnosti změn naší ústavy. Runciman okamžitě a bez váhání řekl, že ústavu prostudoval a že je přesvědčen, že ústava z roku 1920 je naprosto vyhovující a že by mělo být možno nalézt nějaké uspokojivé řešení v rámci této ústavy a že tedy nebude dle jeho názoru zapotřebí nějakých ústavních změn.

(pokračování v příštím čísle)

*) Dr. František princ Schwarzenberg (nar. 1913) z mladší orlické větve, býv. por. v zář. 8. pluku dragounů, působil před 2. světovou válkou ve státní správě a v min. zahraničí. Zúčastnil se aktivně čs. odboje. Do jeho rukou kapitulovalo v květnu 1945 německé velitelství Wilsonova nádraží v Praze. Po válce mu byla udělena medaile Za zásluhy 1. třídy. Po r. 1945 působil v čs. diplomatických službách ve Vatikánu. Později universitní profesor v Chicagu, dnes v zaslužilém odpočinku žije ve Vídni. (Pozn. red.)

Spolkové informace

Nový předseda Československého sdružení v Kanadě

Krajan Miloš Šuchma byl v květnu loňského roku zvolen novým předsedou Československého sdružení v Kanadě. Světové sdružení bývalých československých politických vězňů v exilu spojuje s jeho volbou a s volbou nového výboru určité naděje na poněkud reálnější přístup ČSK k nanejvýš aktuální otázce vrcholné reprezentace čs. exilu.

Je to první bod resoluce č. 1, v němž se jednoznačně konstatuje, že Československé sdružení v Kanadě stojí pevně na straně demokracie, jsou to slova Miloše Šuchy o porušování lidských práv a o elementárních nedostatcích demokratických principů v Československu, které tuto naději vzbuzují. Stát pevně na straně demokracie a brojit proti elementárním nedostatkům demokratických principů jenom ve vlasti však nestačí. Jak lze věřit v upřímnost těchto slov, když se tyto demokratické principy důsledně neprosazují již v exilu, v prostředí svobodného světa, kde všechny organizace mají demokratický systém voleb, jak správně nový předseda ČSK správně zdůrazňuje, jen t.zv. vrcholná organizace čs. exilu jej postrádá, brání se mu a není ochotna jej za žádnou cenu připustit.

Není pochyby o tom, že i nový předseda ČSK je si velmi dobře vědom toho, že členství čs. exilových spolků s demokratickým systémem voleb v Radě svobodného Československa ještě zdaleka neznamená její demokratisaci, protože nikoli demokratický, ale smutně proslulý nominační systém byl a je dosud určujícím principem její organizační

struktury. V prvních letech čs. exilu po únorovém puči v r. 1948 bylo snad možno tento výjimečný stav připustit, nikoli však po čtyřiceti letech, kdy tato samozvaná instituce nedokumentuje nic jiného, než katastrofální úpadek naší politické kultury a neschopnost našich národů uplatnit demokracii dokonce i ve sféře svobodného Západu.

Naše organizace bývalých čs. politických vězňů v exilu je si dobře vědoma významu a zásluh Československého sdružení v Kanadě a s potěšením vítá skutečnost, že do čela této vlivné organizace byl zvolen příslušník mladší generace, který k otázce demokratisace Rady prohlásil, že »náměty v tomto smyslu by s hlediska ČSK měly být předloženy k diskusi včetně velmi otevřeného přístupu k členství v takovém koordinačním orgánu« (miněna je RSC).

Předpokladem důsledné demokratisace je však radikální změna stanov a směrnic pro přijímání nových členů, které připouštějí členství bývalých členů komunistické strany a jejich průkazných přísluhovačů, zrušení t.zv. "nominační komise" a přerušeni oficiálně přiznaných neoficiálních styků s bývalou komunistickou prominencí.

Pokud jde o nekomunistické organizace, a to i sebeabsurdnějšího programu, o nichž se předseda Miloš Šuchma rovněž zmiňuje, jsme přesvědčeni, že všem by v rámci demokratických stanov vrcholné čs. exilové reprezentace měla být dána možnost se projevit a nést část zodpovědnosti za politiku čs. exilu, za níž se jednou všichni národu doma budeme muset zodpovídat. Ty organizace pak, které jsou nesený absurdními, nebo jakkoli zvrácenými

názory, se v rámci demokratických pravidel hry a svobodné výměny a soutěže myšlenek ze společenského dění vyřadí samy.

Novému předsedovi ČSK, Milošovi Šuchmovi, přejeme ve výkonu jeho nesnadné funkce hodně tvůrčí energie, odvahy a úspěchů.

E. Hoffmann

Za Jiřím Horlem

(Projev Mojžíra Chromce nad rakví J. Horla)

Vážení přítomní,
těch smutných chvil, při nichž se budeme scházet,
bude stále více.

Dnes je to poslední schůze Sdružení bývalých čl. politických vězňů s Jiřím Horlem, jehož byl Jiří čestným předsedou, které se zúčastní. Schůze svolaná předsedou všech – Bohem.

Nebylo jediné schůze, kterou by Jiří vynechal. Svým klidem a rozvahou přispěl k vyrovnané činnosti Sdružení. I budoucí schůze výboru České světové unie budou ochuzeny. Na jeho křeslo ve schůzovní místnosti na torontské universitě položíme příště jen květ. Jiří nedávno napsal článek do zpravodaje Sdružení Mukla.

Článek o podplukovníkovi Northovi, kde vyjádřil heslo, podle něhož žil: SEMPER FIDELIS. Vždy věrný. Věrný zásadám práva a spravedlnosti a nesmiřitelnosti s komunistickým režimem.

Kdo byl Jiří Horel? Voják – důstojník, který po vyřazení z vojenské akademie, volí službu vlasti. Během války se zapojuje do protinacistického odboje. Po válce v hodnosti majora československé armády působí na ministerstvu obrany ve zvláštním zařazení. O své tehdejší práci mluví jen s těmi nejbližšími. Snad jeho odkaz nám řekne více. Po roce 1948 se zapojuje do odboje proti komunistické zvláti. Je zatčen a prožívá s námi dlouhé roky utrpení v komunistických věznicích a koncentračních táborech. Těžká manuální práce v uranových dolech působí nepříznivě na jeho zdraví. Je dlouho nemocen již v Československu.

Po roce 1968 odchází se svou milovanou ženou Jiřinou, které mnohé naše sestry znají z komunistických koncentráků jako vzornou muklyni, do Kanady. Pracuje u Merrill Lynch v Torontě do svých 65 let na plný úvazek, později na poloviční úvazek až do poslední chvíle. Nahrazuje nepřítomnost své ženy, jež odešla navždy před pěti léty, prací, v níž hledá zapomenutí. Její odchod nese velmi těžce. Poslední týden před svou smrtí si stěžoval na slabost. Přičítal jí chřipce. Ve velikonoční neděli večer se mě chystá navštívit. Již nepřišel. Selhalo mu srdce. Deset minut před sedmou. Přítomná zdravotní sestra zavedla umělé dýchání. Srdce přestalo tlouct. Jiří upadl do bezvědomí. Za několik málo minut je v nemocnici. Rychlá pomoc lékařů oživuje tlukot srdce. Krevní tlak se obnovuje. Bezvědomí ale trvá. Mozek je těžce poškozen.

Odborníci se shodují, že není možno zlepšit funkci poškozeného mozku. Nepomáhají prosby anglicky mluvících, nereaguje ani na naše české prosby, aby se probudil k životu. Ve čtyři hodiny ráno v pátek 24. dubna 1987 naposledy vydechl. Odchází tiše, jak tiše a nenápadně žil. Nechtěl ani obtěžovat lidi, aby se s ním přišli naposledy rozloučit.

My jsme zde, Jiří, abychom Ti vzdali poslední poctu. Vynasnažíme se ze všech sil v odkazu, kterému jsi žil: SEMPER FIDELIS.

Majore Jiří Horle, loučíme se s Tebou s bolestí přátel nad Tvým nečekaným odchodem. Měli jsme Tě rádi. Buď s Bohem.

Naši ve Švédsku, Švýcarech a v zámorí

- Ve Švédsku zakládají odbočku Světového sdružení býv. čl. politických vězňů v exilu. Všichni, kdož žijete ve skandinávských zemích a jste bývalými politickými vězni, přihlaste se na adresu: Jan Šimůnek, Post Box 8061 – S-200 41 MALMÖ / Sverige.

- "ŽIHADLO" se jmenuje nově založený časopis ve Švédsku, jehož politická orientace spočívá v boji proti komunismu ať již s "lidskou" či jinou tváří. Zájemci necht' objednávat časopis na adrese: "ŽIHADLO" Post Box 8527 – S-200 40 MALMÖ / Sverige.

*

- V minulém roce byli na valné hromadě kanadského Sdružení zvoleni do výboru tyto bratři: K. Kalenda, M. Chromec, M. Maleček, J. Horký, K. Hrubý, Dr. M. Vitula, Vl. Křivánek a E. Vondráček. Čestným předsedou zůstává Vlastík Dobner. Z výše jmenovaných je úřadujícím předsedou Karel Kalenda, jednatelem M. Maleček. Do výboru nebyl zvolen M. Komínek.

*

- K loňskému 28. říjnu uspořádalo švýcarské Sdružení býv. čl. politických vězňů pod záštitou Svazu čl. spolků v aule gymnasia Raemibuehl Zuerich oslavu čl. státního svátku v zahraničí. V umělecké části vystoupil dětský sbor Čs. katolické mise pod vedením dp. Šimčíka. Taneční soubor "Folklor" předvedl směr moravských a slovenských tanců. Paní Kupská (Basilej) zazpívala několik písní Ant. Dvořáka a Schneidra-Trnavského. Rovněž Dvořákov "Smyčcový kvartet d-moll" zahrálo Jarošovo kvarteto. Blanka Kubešová z Luzernu přednesla za klavírního doprovodu dr. O. Branné melodramatickou formou výňatky z Horova "Jana Houslisty". Hlavním řečníkem byl Dr. Vlad. Neuwirth z Lovaně. Celý pořad slovem doprovázel Milan Moravec. (KK)

Vážená redakce,

jsem jeden z té mladší vlny exulantů. Loni jsem navštívil během dovolené mého přítele v New Yorku. Když odejel ráno do práce, nechal mně na stole několik exilových časopisů, abych si je přečetl. Mezi jinými byl i váš zpravodaj MUKL, který jsem nikdy předtím nečetl a ani jsem nevěděl, že je vydáván.

Musím přiznat, že mne velmi nemile překvapil článek p. Karla Hrubého pod titulem "Něco o fanatismu". Jak může p. Karel Hrubý napadat Nár. soc. stranu? Od mých starších přátel jsem vždy slyšel, že Nár. soc. strana byla páteří našeho národa v boji proti nacismu a později po roce 1945 proti komunismu.

Vím, že v zákulisí politiky je mnoho veřejnosti neznámých tajemství a byl bych proto rád, kdyby p. Karel Hrubý v některém příštím čísle MUKLA napsal, co ho inspirovalo k napsání tohoto článku o fanatismu a napadnout Nár. soc. stranu.

Uvítám, když mně budete zasílat váš zpravodaj a přikládám \$ 20,— na poštovné.

Upřímně Váš
Karel VIKTOR

P.S. Jsem přítelem pravdy — i historické.

*

Vážený pane Viktore,

se zájmem jsme si přečetli Váš dopis a sdělujeme, že požádáme pana Karla Hrubého z Kanady o repliku. Rádi bychom ji otiskli, avšak ve Vašem případě chybí adresa odesílatele. Ozvěte se nám do redakce — adresa: "MUKL" Postfach 28 — CH-8804 Au / ZH — Switzerland.

Výročí

Vzhledem k tomu, že i v roce 1988 nejjakvčetnějšími termíny budou nepochybně i nadále "PERESTROJKA" a "GLAZNOST", předkládáme kolektivu katedry ruského jazyka a literatury na Vysoké škole pedagogické v Praze dodatek ku školnímu rusko-českému slovníku:

PĚRESTROJKA
GLAZNOST

=
=

PĚRESTROJENÍ
KLUZNOST, KLOUZAČKA, nebo ještě lépe:
SLIZKOST

K 40. výročí zániku svobody a demokracie v Československu

pořádá

Světové sdružení býv. čs. politických vězňů v exilu

pod záštitou Svazu čs. spolků ve Švýcarsku

STAROSLOVĚNSKOU PANYCHIDU

K UCTĚNÍ PAMÁTKY OBĚTÍ KOMUNISTICKÉHO REŽIMU V ČESKOSLOVENSKU

v sobotu, dne 20. února 1988 o 15té hodině

v Curychu - Wiedikon – krypta Herz-Jesu-Kirche, Aemtlerstrasse

Celebruje dp. dr. Libor Koval

Zpívá ROMANOS-CHOR

K hojně účasti zve čs. uprchlíky a jejich příznivce

SVĚTOVÉ SDRUŽENÍ BÝV. ČS. POLITICKÝCH VĚZŇŮ
V EXILU

SDĚLENÍ NAŠIM ODBĚRATELŮM:

V našem čtvrtletníku můžete od příštího čísla také inserovat.

Zavedeme rubriku "Malý oznamovatel", kde lze uveřejňovat koupi, prodej, seznámení, výměnu, vyhledávání Vašich přátel, o nichž víte, že jsou v zahraničí, ale neznáte jich adresu.

Pro podnikatele všech oborů budeme rezervovat příslušnou insertní plochu celostránkovou, půl- a čtvrtstránkovou, příp. osminovou.

Objednávky inserce zasílejte na adresu: Světové sdružení býv. čs. pol. vězňů v exilu, Postfach 4111 – CH-8022 Zürich, "MUKL" – Administrace.

